

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia ..... 2018 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism
sądowych w postępowaniu cywilnym**

Na podstawie art. 131 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1222, z 2016 r. poz. 1930 oraz z 2017 r. poz. 1872) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 8 w ust. 1 w pkt 1 po lit. a dodaje się lit. aa w brzmieniu:
„aa) przedstawiciel ustawowy adresata,”;
- 2) załącznik nr 1 otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

w porozumieniu

MINISTER INFRASTRUKTURY

**OPRACOWANO POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM**
Pieczętka i podpis Dyrektora / Zastępcy Dyrektora DLPC

DYREKTOR
Departamentu Legislacyjnego
Prawa Cywilnego

Paweł Mroczkowski
sędzia

2018 -11- 14

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1467, 1499, 1544, 1629, 1637 i 1693.

UZASADNIENIE

Celem projektowanej regulacji jest zmiana przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1222, z 2016 r. poz. 1930 oraz z 2017 r. poz. 1872), zwanego dalej „rozporządzeniem”. Rozporządzenie zostało wydane na podstawie art. 131 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.c.”.

Stosownie do postanowień art. 131 § 1 k.p.c., sąd dokonuje doręczeń przez operatora pocztowego (w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, Dz. U. z 2017 r. poz. 1481 oraz z 2018 r. poz. 106, 138, 650, 1118 i 1629), osoby zatrudnione w sądzie, komornika lub sądową służbę doręczeniową. Jeżeli stroną jest osoba fizyczna nieposiadająca zdolności procesowej, doręczenia dokonuje się jej przedstawicielowi ustawowemu (art. 133 § 1 k.p.c.).

Zgodnie z przepisem art. 139 § 1 k.p.c., w razie niemożności doręczenia w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających, pismo przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego należy złożyć w placówce pocztowej tego operatora, a doręczane w inny sposób – w urzędzie właściwej gminy, umieszczając zawiadomienie o tym w drzwiach mieszkania adresata lub w oddawczej skrzynce pocztowej ze wskazaniem gdzie i kiedy pismo pozostawiono, oraz z pouczeniem, że należy je odebrać w terminie siedmiu dni od dnia umieszczenia zawiadomienia. W przypadku bezskutecznego upływu tego terminu, czynność zawiadomienia należy powtórzyć.

Pismo złożone w placówce pocztowej może zostać odebrane także przez osobę upoważnioną na podstawie pełnomocnictwa pocztowego do odbioru przesyłek pocztowych, o którym mowa w art. 38 ustawy – Prawo pocztowe (art. 139 § 1¹ k.p.c.).

Zgodnie z treścią przepisu § 3 ust. 1 rozporządzenia, przesyłkę doręcza się adresatowi, a innemu odbiorcy w przypadkach, o których mowa w art. 138 k.p.c. Natomiast stosownie do przepisu art. 138 k.p.c., wśród osób uprawnionych do odbioru przesyłki w mieszkaniu adresata pod jego nieobecność wskazuje dorosłego domownika, a gdyby go nie było – administrację domu, dozorcę domu lub sołtysa, jeżeli osoby te nie są przeciwnikami adresata w sprawie i podjęły się oddania mu pisma.

Zgodnie zaś z treścią § 8 ust. 1 rozporządzenia osobą uprawnioną do odbioru przesyłki złożonej w placówce pocztowej operatora jest: sam adresat; w przypadku adresata będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej - osoba uprawniona do jego reprezentacji przed sądem lub jego upoważniony pracownik; w przypadku gdy adresatem jest organ wymieniony w art. 137 § 1 lub 2 k.p.c. - upoważniony pracownik. Poza tym przesyłkę może odebrać też osoba upoważniona na podstawie pełnomocnictwa pocztowego, o którym mowa w art. 38 ustawy – Prawo pocztowe.

Należy zatem wskazać, że przepisy rozporządzenia, wśród osób uprawnionych do odbioru przesyłki sądowej w mieszkaniu, jak i złożonej w placówce pocztowej, a adresowanej do osoby nieposiadającej zdolności procesowej, nie wymieniają przedstawiciela ustawowego takiej osoby. Brak ten w praktyce stanowi przeszkodę do wydawania zarówno w mieszkaniu jak i w placówkach operatora pocztowego korespondencji sądowej przedstawicielowi ustawowemu osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie lub dziecka, które nie ukończyło lat trzynastu, a także osób, które mają ograniczoną zdolność do czynności prawnych i które mają przedstawicieli ustawowych uprawnionych do ich reprezentacji i działania w ich imieniu.

Sytuacja taka wielokrotnie uniemożliwia przedstawicielowi ustawowemu adresata korespondencji sądowej odbiór tej korespondencji w placówce pocztowej czy też w mieszkaniu, gdy przedstawiciel ustawowy nie jest domownikiem adresata. Przedstawiciel ten zaś jest uprawniony do działania i reprezentacji adresata, w związku z czym ww. ograniczenie jest nieuzasadnione.

Ponadto, analiza przepisów rozporządzenia w zakresie nałożonego na operatora pocztowego obowiązku wypełniania formularza potwierdzenia odbioru, którego wzór określa załącznik nr 1 do rozporządzenia, wskazuje, że do wypełnienia ww. formularza w zakresie wykonanych czynności zobowiązani są odpowiednio doręczający (pracownik operatora lub osoba występująca w imieniu operatora) – w przypadkach określonych w § 4 ust. 2, § 7 ust. 1 pkt 1 oraz § 11 ust. 1 rozporządzenia lub placówka pocztowa operatora – w przypadkach określonych w § 9 ust. 2 i 3 rozporządzenia.

Należy zatem stwierdzić, że przepisy rozporządzenia, w przypadku niepodjęcia złożonej w placówce pocztowej operatora awizowanej przesyłki sądowej, nie nakładają na operatora pocztowego obowiązku odnotowania tego faktu na formularzu potwierdzenia odbioru. W konsekwencji, przewidziana w pkt 4 formularza pozycja „nie podjęto przesyłki z placówki pocztowej/urzędu gminy^{**}”, jest zbędna.

Wobec powyższego, konieczne jest uzupełnienie przepisów rozporządzenia (§ 1 pkt 1 projektu) oraz zmiana treści załącznika nr 1 (§ 1 pkt 2 projektu) w wyżej wskazanych zakresach.

Przewidziano, że rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, albowiem takie *vacatio legis* pozwoli sądom na racjonalne wykorzystanie dotychczasowych formularzy.

Projektowane zmiany nie będą wpływały na działalność mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej i nie podlega przedstawieniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, o których mowa w § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204 oraz z 2018 r. poz. 114 i 278).

Projekt nie zawiera norm technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, oraz na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.

Nie była dokonywana ocena OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204 oraz z 2018 r. poz. 114 i 278).

WZÓR FORMULARZA POTWIERDZENIA ODBIORU

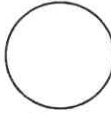
Strona 1

POTWIERDZENIE ODBIORU

Adresat przesyłki

.....
.....
.....

      .....

datownik pocztowej
placówki oddawczej

Adresat potwierdzenia – Nadawca przesyłki

.....
.....
.....

      .....

Data: .....
Sygn. akt: .....
Rodzaj przesyłki: .....
Termin: .....

Nr nadawczy: .....

Potwierdzam własnoręcznym podpisem,
że w dniu dzisiejszym wyżej wymienioną
przesyłkę otrzymałem.

.....
(data, imię i nazwisko odbiorcy)

Strona 2

1) Przesyłkę doręczono^{*)}:

☐ adresatowi	☐ dorosłemu domownikowi
☐ przedstawicielowi ustawowemu adresata	☐ sołtysowi
☐ dozorczy domu	☐ upoważnionemu pracownikowi
☐ administracji domu	

.....
(czytelnie imię i nazwisko odbiorcy)

2) Przesyłki nie doręczono w sposób określony w pkt 1, przesyłkę pozostawiono^{*)}:

☐ w placówce pocztowej	☐ w urzędzie gminy
---	---

.....
(nazwa placówki pocztowej lub urzędu gminy)

o czym w dniu ..... umieszczono zawiadomienie:

☐ w drzwiach adresata	☐ w oddawczej skrzynce pocztowej	☐ w skrytce pocztowej
--	---	--

3) Przesyłkę wydano w miejscu wskazanym w pkt 2^{*)}:

☐ adresatowi	☐ upoważnionemu pracownikowi
☐ przedstawicielowi ustawowemu adresata	☐ pełnomocnikowi pocztowemu
☐ osobie uprawnionej do reprezentacji przed sądem adresata będącej osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej	

4) Przesyłki nie doręczono, gdyż^{*)}:

☐ adresat odmówił przyjęcia
☐ niepełny adres

z innych przyczyn .....
(podać jakie)

^{*)} Zaznaczyć właściwy kwadrat.
^{**)} Niepotrzebne skreślić.

.....
(data i podpis doręczającego/wydającego^{**)})

<p>Nazwa projektu: Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczenia pism sądowych w postępowaniu cywilnym</p> <p>Organ odpowiedzialny Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące: Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu: Łukasz Piebiak – Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu: Pan Paweł Mroczkowski – Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego tel.: (22) 52 12 423 Pan Rafał Flisikowski – główny specjalista - sędzia w Departamencie Legislacyjnym Prawa Cywilnego tel. (22) 52-12-421 email: Rafal.Flisikowski@ms.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 09.11.2018 r.</p> <p>Źródło: inicjatywa własna</p> <p>Nr w wykazie prac: Część B Nr 409 Wykazu Prac Legislacyjnych Ministra Sprawiedliwości</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Praktyka wskazuje, że istnieje problem z odbiorem z placówki operatora pocztowego korespondencji sądowej kierowanej do osób niemających zdolności do czynności prawnych – zdolności procesowej (tj. osób całkowicie ubezwłasnowolnionych i osób, które nie ukończyły lat trzynastu) przez ich przedstawicieli ustawowych.

Ponadto, analiza przepisów obowiązującego rozporządzenia w zakresie nałożonego na operatora pocztowego obowiązku wypełnienia formularza potwierdzenia odbioru wskazuje, że w przypadku niepodjęcia przesyłki złożonej w placówce pocztowej, operator nie ma obowiązku odnotowania tego faktu pod widniejącą w formularzu potwierdzenia odbioru pozycją „nie podjęto przesyłki z placówki pocztowej/urzędu gminy**”).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowana zmiana przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczenia pism sądowych w postępowaniu cywilnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1222, z 2016 r. poz. 1930 oraz z 2017 r. poz. 1872) polega na bezpośrednim wskazaniu przedstawiciela ustawowego jako uprawnionego do odbioru przesyłki złożonej w placówce pocztowej lub w urzędzie gminy (dodanie w § 8 ust. 1 pkt. 1 lit. aa w brzmieniu: „aa) przedstawiciel ustawowy adresata”) oraz stosownemu uzupełnieniu formularza potwierdzenia odbioru w tym zakresie.

Ponadto, proponuje się usunięcie z formularza potwierdzenia odbioru zbędnej w pkt 4 pozycji „nie podjęto przesyłki z placówki pocztowej/urzędu gminy**”).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z uwagi na szczegółowość proponowanych rozwiązań, odstąpiono od analizy prawnoporównawczej międzynarodowych regulacji w przedmiotowej kwestii.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Operatorzy pocztowi	281	Urząd Komunikacji Elektro-	Zmiana zasad doręczenia pism

		nicznej	sądowych w postępowaniu cywilnym.
Urzędy gmin	2478	GUS	
Przedstawiciele ustawowi			Zapewnienie możliwości odbioru w placówkach operatora pocztowego korespondencji sądowej kierowanej do osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie lub osoby, która nie ukończyła lat trzynastu.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, oraz na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.

Projekt zostanie przekazany do zaopiniowania:

- 1) Krajowej Radzie Sądownictwa,
- 2) Sądowi Najwyższemu,
- 3) Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu,
- 4) Sądom Apelacyjnym,
- 5) Rzecznikowi Praw Obywatelskich,
- 6) Rzecznikowi Praw Dziecka,
- 7) Prokuraturze Krajowej,
- 8) Prokuraturze Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej,
- 9) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- 10) Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu,
- 11) Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
- 12) Urzędowi Ochrony Danych Osobowych.

Projekt zostanie przekazany do konsultacji:

- 1) Naczelnej Radzie Adwokackiej,
- 2) Krajowej Izbie Radców Prawnych,
- 3) Krajowej Radzie Notarialnej,
- 4) Krajowej Radzie Komorniczej,
- 5) Instytutowi Wymiaru Sprawiedliwości,
- 6) Instytutowi Ekspertyz Sądowych im. prof. dr. Jana Sehna w Krakowie,
- 7) Centralnemu Zarządowi Służby Więziennej,
- 8) Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury,
- 9) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych,
- 10) Radzie Dialogu Społecznego,
- 11) Stowarzyszeniu Sędziów Polskich „Iustitia”,
- 12) Stowarzyszeniu Sędziów „Themis”,
- 13) Stowarzyszeniu Sędziów Rodzinnych w Polsce,
- 14) Stowarzyszeniu Sędziów Rodzinnych „Pro Familia”,
- 15) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Referendarzy Sądowych,
- 16) Stowarzyszeniu Referendarzy Sądowych Rzeczypospolitej Polskiej,
- 17) Stowarzyszeniu Referendarzy Sądowych „Lex Iusta”,
- 18) Porozumieniu Samorządów Zawodowych i Stowarzyszeń Prawniczych.
- 19) Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka,
- 20) Fundacji Panoptykon,
- 21) Fundacji Court Watch Polska,
- 22) Fundacji Ordo Iuris,
- 23) Fundacji im. Stefana Batorego,
- 24) Fundacji Państwo Obywatelskie,
- 25) Instytutowi Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym.
- 26) NSZZ „Solidarność”,
- 27) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych,
- 28) Forum Związków Zawodowych,
- 29) Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”,
- 30) Związkowi Pracodawców Business Centre Club,
- 31) Polskiemu Związkowi Pracodawców Prawniczych,

- 32) Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości,
 33) Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych,
 34) Europejskiemu Centrum Konsumentkiemu,
 35) Krajowej Federacji Konsumentów,
 36) Krajowej Izbie Gospodarczej.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Przedmiotowy projekt nie wpłynie na sektor finansów publicznych.												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele, gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze								
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Przedmiotowy projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, w związku z czym odstępiono od analiz i oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, wskazanych w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz.U. poz. 646, 1479, 1629 i 1633).							
	rodzina, obywatele, gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane zmiany nie będą miały wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli, gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne i osoby starsze.								

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwrotnej tabeli zgodności).

 tak
 nie
 nie dotyczy zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

 tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

Proponowane zmiany mają na celu dostosowanie treści aktu wykonawczego do znowelizowanych właściwych aktów nadrzędnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane zmiany nie będą miały wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne: demografia
 mienie państwowe informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Projekt nie będzie oddziaływał na przedmiotowe obszary.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się wejście w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Efekty wejścia w życie projektowanego rozporządzenia będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)